

Pasientskadeloven foreslås endret – virkning for privatpraktiserende tannleger

Nylig, dvs. 29. september, ble det fremlagt forslag til endringer i pasientskadeloven. Siktemålet er at loven etter hvert skal tre i kraft også for privat helsepersonell. Dette har betydning for våre privatpraktiserende medlemmer og her følger en kort beskrivelse av dagens ordning og hovedinnholdet i det fremlagte forslaget.

Gjeldende ordning

I dag er det slik at pasientskader som oppstår i Den offentlige helsetjenesten dekkes av Norsk pasientskadeerstatning (NPE). Likeledes dekker NPE pasientskader som har oppstått hos privat helsepersonell når de utfører behandling på oppdrag fra offentlig helsetjeneste eller med driftstilskudd fra det offentlige.

Det innebærer at dersom en pasient blir utsatt for en skade, f.eks. på offentlig sykehus, i den offentlige tannhelsetjenesten, i kommunehelsetjenesten eller hos fastlegen, vil kravet kunne rettes til NPE og man får dekket skader om skyldes svikt i helsetjenesten uten hensyn til om det kan påvises at noen kan klandres eller ikke. Det er NPE som er ansvarlig for å utrede saken og eventuelt utbetale erstatning. Alt dette følger av gjeldende lov av 15. juni 2001 om erstatning ved pasientskader, og ordningen trådte i kraft 1. januar 2003. Kostnadene ved drift av NPE og erstatningsutbetalingene dekkes i dag av staten, fylkeskommunene og kommunene etter en nærmere fordeling.

Pasientskadeloven ble aldri satt i kraft for den private delen av helsetjenesten selv om det opprinnelig var intensjonen. Det betyr at alle NTFs privatpraktiserende medlemmer må oppfylle sin forsikringsplikt etter helsepersonelloven § 20 ved å inngå avtale med privat forsikringsselskap. Som kjent har NTF en avtale med Vital Skade AS slik at privatpraktiserende tannleger gjen-

nom medlemskap i NTF får tilgang til ansvarsforsikring i selskapet. NTF har tatt på seg å administrere faktureringen, og ansvarsforsikringen betales derfor samtidig med kontingenten.

Det er viktig å være kjent med at den alminnelige ansvarsforsikringen har visse begrensninger. Den dekker for eksempel ikke implantatbehandling. Utfører man slik behandling må man sørge for tilleggsforsikring. Ikke alle er klar over dette. Kostnaden for tilleggsforsikringen varierer ut fra om man har spesialisering eller særskilt kurs i implantatprotetikk eller ikke.

Lovforslagets hovedinnhold

Blir forslaget vedtatt, vil pasientskadeloven tre i kraft for privat helsetjeneste. Det innebærer for det første at det uavhengige forvaltningsorganet Norsk pasientskadeerstatning (NPE) overtar ansvaret for å utrede og eventuelt utbetale erstatning også for pasientskader som oppstår i privat sektor. De overtar også eventuelt ansvaret for å administrere ordningen. For det andre blir ansvarsgrunnlaget et annet enn etter gjeldende ordning. I dag kreves at tannlegen har utvist uaktsomhet for å ilegges ansvar, men etter pasientskadeloven er det tilstrekkelig at det foreligger en svikt i helsehjelpen uten at man spør om bevis for at noen kan klandres, dvs. en utvidelse av ansvaret ift. de regler om skyldansvar (uaktsomhet) som i dag gjelder for privatpraktiserende tannleger.

Finansieringen av den nye ordningen skal skje ved at tjenesteyterne i privat sektor betaler tilskudd til NPE. I høringsnotatet var det anslått en kostnad på om lag 3 000 kroner per virksomhet, men i lovforslaget er ingenting tallfestet. Det sies kun at det vil bli utarbeidet forskrifter om vederlaget og det står at fastsettelse av tilskuddets størrelse vil ta utgangspunkt i momenter som virksomhetens størrelse og risi-

koen ved den type helsehjelp som gis. Det blir trolig foreslått en differensiering av tilskuddet slik at hhv. store og små praksiser vil betale ulikt tilskudd. Departementet antar at tilskuddene til NPE vil bli større enn dagens ansvarsforsikringspremier, men beløpsmessig ikke av en slik størrelse at det blir en nevneverdig belastning for virksomhetene. Videre står det at i den grad kostnadsøkningen overføres på pasienten gjennom honoraret, vil det gi helt ubetydelig belastning for den enkelte pasient.

Lovforslaget sier også noe om overgangsordninger og andre problemstillinger, men det er ikke grunn til å gå inn på alle enkeltheter nå.

Veien videre – antatt tidsplan

Det er et stykke frem til endringen eventuelt trer i kraft. Først skal Stortinget vedta lovendringen, deretter må departementet utarbeide forskrifter som skal sendes på høring hos berørte parter før de vedtas. Alt dette vil ta tid og det er all grunn til å tro at tidligst tenkelige tidspunkt for ikrafttredelse blir 1. januar 2008. Inntil videre må NTFs privatpraktiserende medlemmer ivareta sin forsikringsplikt ved å tegne ansvarsforsikring på vanlig måte, i hvert fall frem til 2008. Sekretariatet vil sørge for å følge utviklingen og gi nødvendige opplysninger etter hvert som forslagene er behandlet og ikrafttredelsestidspunktet er kjent.

*Dag Erlend Reite
spesialrådgiver og advokatfullmektig*